

PROTOCOL

Preventie en aanpak tegen Pesten

C.B.S. Het Middelpunt

Oktober 2019

INHOUDSOPGAVE:

Doel van dit anti-pestprotocol	pagina 3
Voorwaarden	pagina 3
Het probleem dat pesten heet: Het verschil tussen plagen en pesten Hoe willen we daar mee omgaan? Signalen van pestgedrag	pagina 4
Omgaan met elkaar in geval van pesten. Schoolregels van het Middelpunt	pagina 5
Aanpak van ruzies en pestgedrag in drie stappen	pagina 6
Anti-pestprotocol	pagina 7
Begeleiding: Van de gepeste leerling Van de pester Van de meelopers / toekijkers	pagina 8
Oorzaken van pestgedrag	pagina 9
Adviezen aan ouder(s)/verzorger(s) van onze school	pagina 9

Anti-pestprotocol basisschool

Het Middelpunt

Doel van dit ANTI-PESTPROTOCOL:

- Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Ons motto "Oog voor ieder kind" onderschrijft dit.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Pesten op school. Hoe ga je er mee om?

Pesten is verboden!

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem, dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden.

VOORWAARDEN

Pesten moet als **probleem** worden gezien door alle direct betrokken partijen: Leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwiigende groep), leerkrachten en de ouder(s)/verzorger(s) en directie.

De school moet proberen pestproblemen te **voorkomen**. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten m.b.v. de opgestelde regels met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten en ouder(s)/verzorger(s) dat kunnen **signaleren** en **daar duidelijk stelling tegen nemen**.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een **directe aanpak**

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van de antipestcoördinator (Dineke Kombolitis) nodig. De antipestcoördinator kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en betrokkenen adviseren.

HET PROBLEEM DAT PESTEN HEET:

HET VERSCHIL TUSSEN PLAGEN EN PESTEN

Plagen

- Het is voor de lol
- Het gebeurt af en toe
- De geplaagde kan wisselen
- Iedereen is gelijk
- Voor iedereen is het leuk
- Je kunt zeggen, dat het niet leuk meer is

Pesten

- Het is gemeen
- Het gebeurt vaak en lang
- Het is steeds dezelfde persoon
- Een of meer kinderen spelen de baas
- Een partij heeft lol, de ander niet
- Het is moeilijk of niet te stoppen

HOE WILLEN WIJ DAAR MEE OMGAAN?

Op school stellen we wekelijks een onderwerp in de kring aan de orde aan de hand van de methode 'Kinderen en hun sociale talenten' en incidenteel werkbladen, die bij de schoolregels horen.

Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies, keuzes leren maken etc. kunnen aan de orde komen

Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar.

Het voorbeeld van de leerkrachten en de ouder(s)/verzorger(s) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd.

Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor en met de leerlingen.

SIGNALLEN VAN PESTGEDRAG:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- kwetsende opmerkingen m.b.t. familieleden
- niet meer naar school willen (verzuim)
- vaak hoofdpijn en/of buikpijn
- thuis niets meer over school vertellen
- nooit vriendjes mee naar huis nemen of zelf gevraagd worden
- op school slechtere resultaten dan vroeger
- opvallend vaak spullen kwijt of kapot
- blauwe plekken

- slecht slapen, veel wakker worden of nachtmerries
- de verjaardag niet willen vieren
- niet buiten willen spelen
- niet willen gymmen
- niet bij een club willen
- bepaalde kleren niet meer aan willen trekken
- boos, prikkelbaar, verdrietig
- langdurig een futloze indruk maken
- veel geld nodig hebben voor onduidelijke dingen
- lelijke appjes krijgen
- buitengesloten van groepsapp
- opnames of foto's op social media zonder medeweten van desbetreffend kind

OMGAAN MET ELKAAR IN GEVAL VAN PESTEN (leerlingen, leerkrachten, ouder(s)/verzorger(s))

*Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken.

Vanaf de kleutergroep brengen we de kinderen dit al bij.

Je mag niet klikken, maar..... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp van de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken!

*Een tweede stelregel is dat de medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

*School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen.

Bij problemen van pesten zullen de leerkrachten en daar waar nodig de antipestcoördinator en directie hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie en tot het geven van suggesties.

Daarnaast ondersteunen de ouders in de thuissituatie de aanpak van school.

SCHOOLREGELS VAN HET MIDDELPUNT

- Pesten is nooit goed. Zorg dus dat je aardig doet!
- Noemt iemand jou vaak stom of suf? Vertel het dan aan de meester of juf!
- Ik, jij, hij of zij ..... iedereen hoort erbij!
- Slaan of schoppen? Daar moet je mee stoppen!
- Rennen doe je op het schoolplein. Binnen moet je rustig zijn!
- Alle dingen hebben een doel. Kapotmaken is niet cool!

Deze regels gelden in en rond de school.

Toevoeging:

Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht.

Die aanvulling wordt opgesteld door en met de groep, dit zijn de zgn. groepsregels.

Zowel schoolregels als groepsregels zijn zichtbaar in de klas opgehangen.

AANPAK VAN DE RUZIES EN PESTGEDRAG IN DRIE STAPPEN:

STAP: 1

Er eerst zelf (en samen) uit komen, indien nodig met behulp van het “stappenplan conflict oplossen”.

STAP 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

STAP 3:

De leerkracht neemt duidelijk stelling en brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken en noteert dit op de lijst grensoverschrijdend gedrag op Share Point en de ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.

Bij herhaling van pesterijen/ ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie antipestprotocol)

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of antipestcoördinator.

ANTI-PESTPROTOCOL

1. Gesprek met betrokken leerlingen o.l.v. groepsleerkracht; met name met de pester(s) en slachtoffer(s). Het gesprek met de pester(s) heeft een waarschuwende functie. De afspraken over gewenste gedragsverbetering binnen gestelde termijn, worden schriftelijk vast gelegd (dossier). Ouders van beide partijen worden geïnformeerd. De antipestcoördinator (APC) wordt geïnformeerd door de groepsleerkracht. Indien nodig ontwerpt de APC een samenhangende aanpak.
2. De naleving van de gemaakte afspraken worden gecontroleerd en bijgehouden door de groepsleerkracht binnen een termijn van 4 weken, pestincidenten worden vastgelegd (dossier). De APC checkt de stand van zaken bij ouders van het gepeste kind en de groepsleerkracht.
3. Als het pestgedrag niet stopt, volgt een tweede gesprek met de pester(s) en meelopers onder leiding van de directeur. Ouders van betrokkenen worden op de hoogte gebracht. Pester(s) en meeloper(s) krijgen opnieuw 4 weken om hun gedrag aan te passen, tevens kan begeleiding op het gebied van gedrag ingezet worden om tot gedragsverandering te komen. Daarnaast worden er (pedagogische) strafmaatregelen genomen tegen de pester(s) en meeloper(s). Dossier! De APC coördineert de samenhangende aanpak.
4. De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de groepsleerkracht binnen de termijn van 4 weken, pestincidenten worden vastgelegd. Dossier! De APC checkt de stand van zaken bij de groepsleerkracht en de ouders van het gepeste kind.
5. Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt, wordt door de schoolleiding aan de pester(s) en meeloper(s) een time out opgelegd in de vorm van het plaatsen in een andere groep voor minimaal 3 dagen. Tevens wordt verplichte begeleiding/hulpverlening ingezet om tot gedragsverandering te komen. Dossier! De APC wordt geïnformeerd door de directie en coördineert een samenhangende aanpak.
6. Indien het pestgedrag aanhoudt na bovenstaande maatregelen, kan de school overgaan tot een schorsing en in het uiterste geval tot een definitieve verwijdering van de pester(s) en meeloper(s). Hierbij volgt de directie het "Protocol schorsing en verwijdering". Dossier! De APC wordt geïnformeerd door de directie.

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie er wordt gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken naar een andere reactie, bijvoorbeeld: je niet afzonderen.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Gesprek met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s) .
- Zonodig hulp inschakelen.: schoolmaatschappelijk werk, sociale vaardigheidstrainingen, schoolcontactpersoon (PPO).

BEGELEIDING VAN DE PESTER:

- Praten, zoeken naar de reden van het ruzie maken / pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- De pester sterke (leuke) kanten laten noemen over de gepeste.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Wat is de oorzaak van het pesten?
- Zonodig hulp inschakelen.: schoolmaatschappelijk werk, sociale vaardigheidstrainingen, Begeleider Leerlingenzorg.

BEGELEIDING VAN DE MEELOPERS / TOEKIJKERS:

- Informeren over pesten (in het algemeen).
- Hun eigen rol bespreekbaar maken.
- Afspraken maken m.b.t. het anders reageren, bijv. pestgedrag signaleren en doorgeven aan groepsleerkracht; stelling innemen t.a.v. de betrokkenen.
- Evaluatie van gemaakte afspraken.

OORZAKEN VAN PESTGEDRAG KUNNEN ZIJN:

- Een problematische thuissituatie.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt
- Sociaal onvaardig zijn.

ADVIEZEN AAN DE OUDER(S)/VERZORGER(S) VAN ONZE SCHOOL:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- Steun uw kind, maar ga hem/haar niet overbeschermen
- Spreek de pester niet zelf aan, wanneer dit op school gebeurt.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Raak niet in paniek; elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat!

Alle andere ouders:

- Ga met respect om met de ouders van zowel het gepeste kind als de pester.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.

Dit protocol wordt onderschreven door Directie, IB-er, leerkrachten en de MR.